

Sinds de invoering van het bachelor-masterstelsel zijn ze geen uitzondering meer: promoverende kunstenaars. Daar kan de gevestigde wetenschap best wat van leren.

Door Enith Vlooswijk

Ik heb promovendi in alle soorten en maten ontmoet en geen enkele zei me onomwonden dat hij geen wetenschapper is. Bert Danckaert wel. Hij

is namelijk een kunstenaar. Eind deze maand promoveert hij aan de universiteit van Tilburg.

Een kunstenaar die promoveert? Ik kon het nauwelijks geloven toen ik de aankondiging las. Toch is Danckaert geen uitzondering: het bachelor-masterstelsel vereist dat de Europese kunstacademies hun theoretisch niveau verhogen. Allerlei universiteiten bieden daarom speciale promotieprogramma's aan voor docenten zoals Danckaert – hij doceert fotografie aan de Koninklijke Academie van de Schone Kunsten in Antwerpen.

Die 'kunstpromoties' zijn niet altijd zo'n succes, vertelt Danckaert. 'Bij sommige promoties zie je dat kunstenaars zich volledig plooiën naar de academische wereld. Ze gaan plotse-ling in jargon praten, alsof ze kunsthistoricus zijn van hun eigen werk. Dat heeft iets heel krampachtigs en pedants.'

Natuurlijk vereist een wetenschappelijke titel enige academische bekwaamheid. Alleen weet niemand nog wat dit zou moeten inhouden. 'Wetenschap gaat om het verwerven van kennis: er is een onderzoeksvraag en die wil je beantwoorden', zegt Danckaert. 'Ik zoek niet naar antwoorden. Het stellen van de vraag zelf is veel belangrijker.'

Danckaert besloot dus te doen, wat hij altijd doet: foto's maken. Daarnaast doet hij zijn artistieke werkwijze uit de doeken in een geschreven essay. Het belang van mislukkingen staat daarin centraal: ideeën die onuitvoerbaar blijken, foto's die in de prullenbak belanden en plaatsen die minder fotogeniek zijn dan gedacht. 'Mislukkingen en twijfels zijn niet nutteloos', legt Danckaert uit. 'Ze dragen bij aan de beelden die uiteindelijk wel overeind blijven.'

Een ploeterverslag van de onderzoekspraktijk, dat is niet eens zo'n slecht idee. Openheid over de onvermijdelijke uitgladders, over experimenten die níét eindigden in een publicatie: dat zou ook de gevestigde wetenschap niet misstaan. Of de promotie wetenschappelijk is, laat ik in het midden. Maar moedig is het wel.

